

Asian taustaa

Liikkumattomuus on 2020-luvun keskeinen terveyshaitta, johon liikuntapalvelut ei yksistään pysty vastaamaan. Tämän hetken tärkein liikuntapoliittinen tavoite Suomessa on kansalaisten fyysisen aktiivisuuden merkittävä lisääminen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä siten, että väestö harrastaa mahdollisimman laajasti liikuntaa terveyden ja hyvinvoinnin kannalta riittävässä määrin. Suomalaisen liikunnan keskeisiksi meneillään oleviksi kehityslinjoiksi on määritelty se, että merkittävä osa liikkumisesta toteutuu omatoimisesti ja erityisesti aikuisten ja ikääntyneen väestön osalta valtaosa liikunnasta toteutuu muutoin kuin organisoituneena toimintana. Matalan kynnyksen liikuntatoimintojen organisoinnin merkitys on kasvamassa.

Vihdin kuntastrategiassa korostetaan vihtiläisten hyvinvoinnin edistämistä. Vihdin luvataan olevan aktiivisen ihmisen koti, missä on tarjolla modernit liikuntapaikat ja liikkuminen lähiluonnossa on mahdollista. Vihtiläisiä kannustetaan aktiiviseen elämäntapaan sekä terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Kunnan vahvojen, strategian mukaisten peruspalveluiden ja hyvinvoivan yhteisön kulmakivenä on osaava, hyvinvoiva ja arvostettu henkilöstö, joka tuntee työnsä merkityksellisyyden kuntalaisille. Tulevalla strategiakaudella kehitetään julkisia liikenneyhteyksiä, tuetaan ilmastoystävällistä liikkumista ja parannetaan kunnan kevyen liikenteen verkostoa.

Fyysisen aktiivisuuden edistämiseksi tarvitaan koko elämäntapaan selkeä ja tavoitteellinen ohjelma, joka ylittää perinteiset hallinto-, organisaatio- ja ammattirajat. Erityisen tärkeää on ottaa huomioon arkiliikkumisen ulottuvuus kaikessa toiminnassa. Vihdissä tätä tarkoitusta varten on laadittu luonnos liikkumisohjelmaksi vuosille 2022-2025. Ohjelmaluonnos on tämän pykälän oheismateriaalina.

Ohjelman valmistelu

Liikkumisohjelman valmistelu- ja vetovastuu on ollut liikuntapalveluilla. Valmistelua on johtanut liikuntapäällikkö yhteistyössä kunnan johtoryhmän nimeämän poikkihallinnollisen työryhmän kanssa. Liikuntapalvelut on vastannut liikkumisohjelman taustatiedoista sekä työn koordinoinnista, työryhmä on puolestaan tuottanut ohjelman tärkeimmän ja vaikuttavimman osuuden toimenpideohjelman. Erilaisia toimenpiteitä on kirjattu yhteensä 48 kpl.

Liikkumisohjelman tavoitteet

Liikkumisohjelman tavoitteena on lisätä kaikenikäisten kuntalaisten arki- ja hyötyliikkumista. Ohjelmaan kirjatun toimenpitein edistetään kuntalaisten

liikunnallista aktiivisuutta ja terveyttä sekä tuetaan sisäistä poikkihallinnallista yhteistyötä kunnan strategian mukaisesti. Liikkumishjelma laajentaa perinteistä liikkumisen näkökulmaa arkiliikunnalla, paikallaanolon vähentämisellä sekä matalan kynnyksen liikkumisolosuhteiden luomisella. Perustana on käsitys siitä, että liikkuminen ei ole vain tietoista liikunnan harrastamista, vaan sen ohella kaikkea arjen liikkumista kotitöistä työmatkoihin ja lähipoluilla ulkoiluun. On keskeistä ymmärtää, että kysymyksessä ei ole liikuntapaikkarakentamisen ohjelma eikä ohjelman keskiössä ole liikunnan tai urheilun harrastamisen lisääminen. Tavoitteena on vaikuttaa ihmisten asenteisiin, madaltaa liikkeelle lähtemisen kynnystä ja lisätä liikkumisen iloa. Päämääränä on, että liikkuminen Vihdissä on helppo arjen valinta.

Ohjelman seuranta

Liikkumishjelman toimenpiteet on aikataulutettu ja toimenpiteille on asetettu mittarit. Toimenpiteiden toteutumisesta on määrä raportoida elinvoimalautakunnalle vuosittain aina kuluvan vuoden loppuun mennessä. Toimenpideluettelo voidaan tarkentaa seurantajakson 2022-2025 aikana, mikäli tarve niin vaatii.

Elinvoimalautakunta on 1.11.2022 § 83 käsitellyt ja merkinnyt tiedoksi liikkumishjelman 2022-2025 luonnoksen, ja päättänyt pyytää luonnoksesta erinäisten tahojen, mukaan lukien ympäristölautakunta, lausunnot. Lausunto tulee toimittaa 31.12.2022 mennessä.

Valmistelija	Petra Ståhl etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5766 256
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Petra Ståhl
Ehdotus	<p>Ympäristölautakunta päättää antaa 1.11.2022 päivätystä liikkumishjelman 2022-2025 luonnoksesta seuraavan lausunnon:</p> <p>Ympäristölautakunta pitää liikkumishjelman valmistelua poikkihallinnollisesti oikeana työskentelytapana, ja laadittua luonnosta perusteellisena ja hyvin taustoitettuna. Esitetty toimenpidelistaus kohdentuu oikeisiin asioihin kaudella 2022-2025.</p> <p>Ympäristölautakunta näkee hyvänä, että ilmastonmuutos on nostettu yhdeksi keskeisistä ohjelmatyössä huomioitavista megatrendeistä, ja että toimenpidelistauksessa on useita toimenpiteitä, jotka vaikuttavat myös ilmastonmuutosta hillitsevästi. Erityisesti kestävien liikkumismuotojen edistäminen vaikuttaa myönteisesti kuntalaisten arkiaktiivisuuteen, ja samalla edistää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä.</p>
Päätös	Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	